

выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
кромѣ рускихъ святыхъ о 5-й год. поп. Литер додатокъ
„Библіотеки найзамінам. поетстїй” виходить по 2 печат ар-
кунѣ кожного 15-го и послѣднаго днія кожного місяця.
Редакція: „Адміністрація” підъ Ч. 44 улица Галицка.
Рукописи зберігаються лише на попереднє застереженіе
Оголошенія приймаються по цінѣ 6 кр. бгъ одног
строки печатної, въ рубр. „Надбсланіе” по 20 кр. а. в.
Реклама інсерати приймаються: У Львовѣ Адміністрація „Дѣла”. У Віднѣ Haasenstein & Vogler, Wall-
fischgasse 10; M. Duke, Kiemergasse 13; G. L. Daube &
Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Mosse; F. A. Richter
Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vo-
glar, E. L. Daube & Co. Въ Парижії Agence Haasal. Въ Рос-
сії Редакція „Кіевської Старини” въ Кієвѣ, поштові
уряди і „Газети Бюро” В. Ф. Зама въ Одесѣ Держ-
басовська ул. д. Радлі 9.

Съ днемъ I (13) липня зачався
III. четверть року сегорѣчного выдавництва
„Дѣла” и „Библіотеки найзамінам. поетстїй”
залегостей и дальшої предплаты, щоби въ
експедиції не потребовала послѣдовати пе-
ревал”

Ново приступаючи Вп. предплатники
„Библіотеки найзамінам. поетстїй” обстанутъ
дорогою початку зачатою поетстїю П. Тургенева
„Батьки и сыни”.

Симпатія Болгаръ до Русиновъ.

Неодного зъ Русиновъ, менше обозна-
ныхъ съ нынѣшнимъ станомъ дѣль въ слав-
янськихъ народахъ, задивує по прочитанню
справозданія зъ гостини рускої вандруючої
молодежі въ Переяславі, той фактъ, що зъ
мѣста Бургасъ въ Болгарії насичувъ телегра-
фичний привѣтъ нашої молодежі съ покли-
комъ: „Да живе Украина!”

Отожъ мы при нагодѣ можемо заявити
нашемъ Вп. Землякамъ, що симпатія Болгаръ
до Русиновъ, яко народу терпѣвшого вѣкову
неволю и що й нынѣ бѣти неи не зовсѣмъ
освободившого-ся, до народу нашого, тако-
жъ нещасливого, — симпатія тая природна,
не по першій се разъ обявилася вже хочъ бы
лише отъ часу послѣдніи революції въ
Болгарії.

Мѣжъ пынѣшною интелигенцію болгар-
скою есть досить значне число свѣтлыхъ па-
тристовъ, що, не маючи высшихъ шкіль въ
своїхъ рдѣбій краю, кончили студіи на уни-
верситетахъ въ Россії. Приглянулись они до-
бре политичнимъ и культурнимъ относинамъ
народовъ въ Россії, познали систему пынѣш-
ного правительства, зрозуміли, які властиво-
тенденції супротивъ другихъ славянськихъ
народовъ, не-російскихъ, мають московскій
славянофиль-объединителъ... Очевидно, найбль-
ша симпатія Болгаръ мусѣла тутъ припасти
17-миліоновому народови мало-русскому, оди-
нокому въ Славянщинѣ, котрого рдѣній языка
въ Россії проскрибованій зъ церкви, зъ школ-
и (навѣтъ початкової), зъ уряду, и зъ лите-
ратури — проскрибованій не якими тамъ
Ніццами або Турками, завѣтными ворогами

Славянъ, але правительствомъ братного слав-
янського народу велико-русского...

Ті-жъ патріоти болгарскій старалися поз-
нати нашъ народъ скрѣзъ въ его етнографич-
нихъ границяхъ, тожъ приглянулись и нашимъ
относинамъ въ Австроїї, іменно-же въ Гали-
чинѣ, и зновъ, бачучи тутъ майоризацію поль-
ську, мусѣли своимъ симпатіямъ прилагти до
бѣдного народу нашого и до тихъ щирыхъ
сынівъ Галицкої Руси, що крѣпко стоять въ
борбѣ за розвѣдь свои народности и за права
народній. Патріоти болгарскій сожалѣвали надъ
тимъ сумпымъ на Галицкої Руси явищемъ,
що мѣжъ інтелигенцію рускою кипувся и ку-
кель, засѣяный рукою дівола, ворога правди
Божої, — але потѣшили насъ тимъ, що и
„потурлаки” (погурченій Славяне) не убили
народної ідеї въ Болгарії: она росла и вы-
росла...

У інтелігентнихъ Болгаръ по-при па-
тріотизмъ болгарскій високо розвита такожъ
ідея славянської взаимності, згоды та любови
мѣжъ всѣми Славянами. Патріотизмъ свѣтъ бол-
гарскій задокументували они въ послѣдній
войнѣ съ Сербією, а ідею взаимності слав-
янської, згоды та любови они щиро пропагу-
ють въ своїй літературѣ и журналистицѣ.
До згоды та любови мѣжъ Славянами, очевид-
но, передовсѣмъ потрѣбно, щоби одинъ слав-
янський народъ не угнетавъ, не крививъ и не
винародовавъ другого. Тожъ тутъ, коли
Болгарамъ прїде говорити про Русиновъ-
Українцівъ, то вся ихъ симпатія стоить по
нашої сторонѣ. Въ болгарской журналистицѣ
страждаемо съ справедливими докорами рос-
сійському правительству та панславистамъ и
польській аристократії въ Австроїї за кривди
чинений Русинамъ.

„Въ Малоруссії, 20,000,000-та Малоруссія
или Україна — пише „Независимость” —
ако хванатъ (хвататъ) некого, че (шо)
чете евангеліето, Христово евангелие, на
малоруссії, пращасть (таскаютъ) го на зато-
ченіе! А пакъ, кото иноси малорусска риза
съ червени кенета (вишивани сорочки) уда-
ратъ му по 20—30 славянофільски орудия,
т. е. нагайгуни... Тая-жъ „Независимость”
заявляє, що Болгаре понимають „український
панславизмъ Шевченка” („Щобъ усъ Славяне

стали добрыми братами и сынами сонця прав-
ды”), але на панславизмъ проповѣдуваній Аксак-
овимъ (щобъ Славяне выреклисѧ свої па-
родости и стали Великоруссами) честній па-
тріотъ-Славянинъ мусить веречи каменемъ.
Той панславизмъ доводить до такихъ сквер-
ностей, якъ „заточеніе” на Сибирь за чита-
ніе по малоруссії евангелія, и 20—30 нага-
екъ за вишивану українську сорочку...

Въ Австроїї — пише зновъ „Тирнов-
ска Конституція”, — гдѣто на Поляци се
запази віянніє и силата, тута згрѣшиха
Поляції противъ началото на общата сво-
бода: тѣхнѣ прѣслѣдования и угнѣтаванія
Русії на Галиції су обще ізвѣстні... Галиції
Руси су по многочисленіи отъ саміхъ
Поляції въ Галиція, числить 3 мільона и
едвамъ имать една гімназія.”

Си дрѣбонькі цитаты пехай служать
взбрѣцемъ, якъ обзываються за нашими кривда-
ми Болгаре въ своїй печати. Спаси-Богъ имъ
за те! И якъ зъ Бургаса доходить до нась
щирый привѣтъ: „Да живе Украина!” —
такъ само мы щиро отповѣдаемо: „Нехай
живе щаслива сполучена Болгарія!”

Жиды въ економичномъ житію нашого краю.

III.

Особливо бѣть того часу, якъ на нашого се-
ляніна полилася благодать зъ Русикального бан-
ку та изъ „Заведенія” та коли тія інституції
почали виставляти селянську землю на лицата-
цію, жиды захочили въ свою руки въ кождомъ
маже селѣ два-три гошподарства, ба наїйтъ я
знаю колька селъ положеныхъ далеко бѣть мѣста,
въ которыхъ четвертина населенія становлять ны-
нѣ жиды. Господарують они на землі що може
г҃орѣше, якъ наші хлоны, але отрату свою отара-
ють видалгородати іншими способами. Кождый
зъ нихъ занимается якою торговлею: одинъ по-
межи хаты по посторонныхъ селахъ скуповує
гуси, другій цибулю, чеснікъ, скробы, яйца та
дрѣбѣ, третій збожжя, а ще начін худобу. Рѣдко
котрій отдається толькъ однѣй гошподарцѣ, бо знає,
що то хлѣбъ тажкій, а до того въ нынѣшніхъ
часахъ навѣть не зашлатитъ за заходъ та роботу.
Той грыбъ за колька лѣтъ такъ мѣцю врбося въ

Предплати на „Дѣла” для Австроїї: для Россії:
за цѣлій рокъ . . . 12 зр. на цѣлій рокъ . . . 12 зр.
на поль року . . . 6 зр. на поль року . . . 6 зр.
на четверть року . . . 3 зр. на четверть року . . . 3 зр.
за дод. „Библіотеки”: . . . . .
за цѣлій рокъ . . . 16 зр. на цѣлій рокъ . . . 16 зр.
на поль року . . . 8 зр. на поль року . . . 8 зр.
на четверть року . . . 4 зр. на четверть року . . . 4 зр.
на самъ додатокъ: . . . . .
на цѣлій рокъ . . . 5 зр. на цѣлій рокъ . . . 5 зр.
на поль року . . . 2-50 на поль року . . . 2-50 зр.
за Варшавою, окрѣдно Россії: . . . . .
на цѣлій рокъ . . . 15 зр.
на поль року . . . 7-50 зр.
на четверть року . . . 3-75 зр.
за дод. „Библіотеки”: . . . . .
на самъ додатокъ: . . . . .
на цѣлій рокъ . . . 19 зр. на цѣлій рокъ . . . 6 зр.
Поодиноке число коштує 12 кр. а. в.

тѣло простого люду, що въ декотрьхъ сторонахъ
годії его бѣорвать, не зашкодавши народному ор-
ганизму.

Въ однѣмъ рускомъ селѣ въ поїздѣ коро-
снянськомъ, положеномъ недалеко бѣ отдаленої
з ритуального процесу Рицтербѣ Лютчи, намо-
жилось дуже много жидовъ. Не только, що вы-
хонували въ поганій способѣ нашъ людъ, але
розносни межи него вояку гидъ: піацтво, кра-
дьжъ та деморалізацію. Щобы то здо хотій по
частіи усунути, тамошній священикъ зачавъ
огрою виїтупати противъ него зъ проповѣдції.
Однакожъ старовѣрцѣ кинулися на священика съ
цѣлою силою та завязтою: підбурювали су-
противъ него его парохінъ, такъ що та обжалу-
вали ревного священика передъ духовними вла-
стями, а тії висадали на мѣсце свою комісію. Ба
що бѣльше, старовѣрцѣ постаралися о то, що свя-
щеникъ ст розніми жидами мавъ ажъ 15 терни-
новъ одного днія, то въ посторонихъ ц. к. сущ-
дахъ, то въ двохъ отарствахъ. А коли и то не
могло вѣчного помогти, старовѣрцѣ постаралися,
що рабинъ таихъ кинувъ на священика „хай-
ремъ“. Въ день и о польночи находили розні жи-
ды домъ священика, баламутили слуги, парохінъ,
а вкінці якою уже по живахъ, якъ хлѣбъ бувъ
з цѣлого поля въ стодолѣ, въ неїрітності
священика закуралось цѣле праходто, а вѣтеръ
порозносивъ толькъ попѣль по посторонихъ го-
рахъ зъ горюко загорюваного добра..

Завяту боротьбу съ нами на економичнѣ
поли ведуть наші отрішій противники, не пере-
бирають въ средотвахъ, щоби толькъ удержатся
на користномъ становищѣ, зъ котрого бѣ съ ча-
сомъ можна виїпти коренній елементъ. Та бор-
отьба отбиваєася на нашої економичнѣ
житію, она копає глубокій грбъ не толькъ нашої
шитомъ рускій, але въ загалѣ хротінській ре-
гіонарній торговли, котра до нынѣ не може дваг-
нутися. Они виїпти боротьбу не толькъ намъ,
але и Полякамъ, котрьхъ поконують ще спірше
и лекше, чмъ нашого селянина, и оправдѣ треба
дивуватися тому, що межи Поляками до нынѣ не
могло виїбатися сторонництво зъ тамучихъ лю-
дей, котрій бы на серію подумали про добрѣ
світства охорони. Сусѣди нашї вій свою жизненій
силы — хотій ихъ мають дуже маленько —
звернули на поле національне, на негонову бо-
ротьбу съ другимъ братнимъ елементомъ сла-
вянськимъ.

Дурюють зъ разу розсердився, хотій бу-
ло й за поліцію послати, бо то, мовлявъ, „зако-
номъ зборонене чародѣйство“! Але ополя змѣр-
кувалиши, що, мовлявъ, заходити собї съ тымъ
божевольнимъ и не ладно и не порадно, може
выйти публіка, — власною таки особою потруд-
ившися на цвінтарь, а підйшовши до Міша, по-
клонившися ласкаво. Той не перестававъ копати,
будьмъ и не заваживъ его. — Михайлъ Андре-
евичъ! — взявъ казати дурюють, — позвольте
зїйтати васъ, що то таке робите? — Те, що ба-
читъ, — грбъ собї копаю. — А тожъ на що? —
А на те, що жити вже бѣльше не бажаю!.. Ду-
рюють ажъ руки заломивъ: — Не бажаете жи-
ти?.. Міша грбно глянувъ на дурюють: Васъ
те дивує? Або жъ на ви всему завинили?.. не
ви?.. не ты?.. Не ты, Юдо, мене ограбивъ, ко-
расточи зъ моїхъ молодості? Не ты жъ то зъ
хлопівъ шкуру лупишъ? Не ты ось сего калѣку
хлѣба насущного позбавивъ? Не ты?.. О, Гоопо-
ди! всіоди одна неправда, та й притики, та й
злодѣйня... Пропадай-же все — та й я съ тимъ!
Не хочу жити, не хочу въ Россії бѣльше жити!..
а лошата ще быстрѣше ходила въ Мішовихъ
рукахъ.

Чортъ знає, що то таке! — думає дур-
юють, — готовъ оправдѣ закопатися! — Михайлъ

НАВѢДЖЕНИЙ.

Оповѣданіе Ів. С. Тургенева.

V.

Зъ Кавказу Міша зновъ явився въ Москву, въ чересцѣ, съ патронами на грудяхъ, за поль-
ською киціаль, съ високою на головѣ кучмою. Съ тимъ костюмомъ до кінця вѣку не разстававъ,
хочъ й цокнувъ военную службу, зъ отк-
его прогнані за незвѣннѣ на означеній часъ.
Приходивъ було и до мене, позывчивъ трохи гро-
ші... та й тогдѣ то настали его „нурки“, настали
тѣ его поводочки, або, якъ бѣть мовлявъ, „ходы
по сюжету Семіонахъ“, настали тѣ наглі та не-
сподійні блуканини та навороты, поспалися тѣ
красно написаніи письма, адресованій до вѣхъ-
правовихъ можливихъ людей, почавши зъ митро-
полита а скончавши на „берайтерахъ“ та акушер-
кахъ! А що ще треба завважати: роблячи овоні
вісити, бѣть не „пізькопоклонничавъ“ та не „ка-
ничевъ“, а все державою зъ горда, а наїйтъ по-
гладъ наївъ веселъ и милъ, хочъ заматерѣль-
надмѣтъ не розлучався съ нимъ, а „орієнталій“
костюмъ ходивъ на хохматъ. — „Обдаруйте,
Богъ наївъ нагородить, хочъ я того й не
харта — мовлявъ бѣть, зо свѣтло усмѣши-
ло и явно красилючи, — а не дасте, то
не дасте, а вже-жъ сорвадися нѣкъ не стану.
Переживши, Богъ дастъ! Во людей бѣдній-
шакъ отъ мене и гдѣйшихъ богато, дуже бо-
гато!.. М

вильскому, а для селения земли обра-
гены для селения нальзового земель

Отъ якогось чюу зверкул жиыл свое у-
вагу на потребы простого люду до сажахъ са-
захъ тай велкия чинъ скорши по большихъ осе-
дахъ захладить свои крамницѣ. Вартъ однажды
предвратилъ тымъ товарищъ, икни куница-жиыл
частужъ нашъ людъ по солахъ! Шо только въ
сажахъ сусадного жестока есть найгбршого,
ще перележало въ жестѣ за два або три роки,
до чого не доторкнулася рука кунаучого, то за-
таки грошъ вайдруе до сельской, жадбакой
торговлѣ, а тамъ за муку, яйца, коноплине та-
жане смыл, за шенцию, ячмень продася нашо-
му людомъ. Найгбршого родъ склянай коралики,
шотовчаки, золушаки, до 10 кр. за шкурокъ про-
даются дѣчатамъ, червони, облѣзъ въ краски
банды, отижки та політичи, но вартъ доброго
слова, захваливаются байды силлицѣ и она за ту же
нездаль передъ Рѣздвиими, Великодльми святы-
ми або передъ иконоческимъ храмомъ платитъ дуже
добре, щобы можи людики и себѣ праобрасти.
Мыло, синожъ, шкрабъ, швота, обаринки, хустки,
стрѣчки, делкій ласощъ для дѣтей, а все послѣд-
наго сортъ, становлять товаръ жадбакой крам-
ницѣ въ селѣ. Декотрий крамарѣ звалися назѣть
окунувати гуинку (сукно на онанѣ та гуй) по
солахъ, хотре потому переродууть; по солахъ
же, до овецъ не хваютъ, спроваджууть они то
сукно въ найдѣлѣшихъ фабрикъ, и той рѣдкій
наче решето, только довгий гладкий волосомъ
прикрытый, товаръ продаютъ за добрѣ гроши
тежному нашему селянинови. Прятомъ жиды кра-
марѣ по солахъ не числить на добру славу своеи
крамницѣ, дбають наибольше о то, щобы найгбр-
шій товаръ якъ пакокорше продати хлопови за
якъ найдѣлій грошъ. Коли селянинъ не має го-
тівки, жиды ижаютъ ему свой товаръ на конто;
потомъ настращать его судомъ, и бѣль радъ не-
радъ и за найгбршу гвидъ мусить заплатити
добре.

Однакъ я наибльше подивляю у жидовъ житъе, ихъ приставанье на маломъ, а при той же знатанье до зложенои цѣли. Неразъ крамарь буде обходитноя одново цибулею та кусникомъ хлѣба на цѣлый день, отмовитъ себѣ всякихъ премиостей, вонкои выгоды, чтобы только утешити дѣре. Я зинъ молодыхъ жидовъ, котрыи побрашися дботами приданого отъ своихъ роди-чъвъ только 100 зр., — однакъ они поклали со-

Вандруюча молодъжь руска въ Переяшли.

На рѣкѣ 1886 выбрали собѣ нашей вандроники-академики Перемышль, Подгірь турчанське и Дрогобычъ. Вандровка мала зачатися вечеркомъ въ Перемышли днія 1 латерпнн. Въ суботу черезъ цѣлый день зѣвди ласи молодѣжъ зелѣницею изъ сторбнъ Ярославля, Хирова и Самбора, такъ що вже досить значне число академиковъ вразъ съ членами мѣсцевого комитету прибули вечеромъ на дворецъ, щобы повитати прибуваючихъ товаришнъ зд Львова. О год. 8¹, вечеромъ 5

ле Андреевичу — почазъ быъ знову, — поому-
хайте: я прости виъсть якъ-разъ таки завинивъ;
менъ про виъсть пылкое говорилъ.. Міша копавъ.
— Але чомъ же таъка розпукъ?.. Міша все ко-
пав та землюю кидає подъ ноги дурнів'тови: на,
мовлявъ, тебѣ, людойде! — Вѣрте, вы вѣ за що
такъ завинили на мене, такъ не годится. Не
лучше-жъ бы виъсть зайти до мене, закусити та
отдыхнути?.. Міша піднявъ голову: — Ось, дви-
ва, дива, яко ты теперъ! А напитокъ буде?..
Дурнів'тъ зрадивъ: — Змульгеся... на бѣ-
ау, що бъ не вишлося!? — А Тимофей
закличешъ? — Чому-жъ бы вѣ... и его...
Міша задумався. — Але памятай себѣ! Ты
мене съ торбами пустивъ... Одною фляжиною
и не гадай поспекатись! — Не бойтесь, буде
всего до волї!.. Міша вставъ и кинувъ лопату.
— Тимошу, — звернувся онъ до старого, — ну,
годится почитти гооподаря... ходьмо! — Добре,
павичу, — оказалъ старый. И всѣ три рушили
ко двору.

Дурнество звать, съ кимъ мав дѣло. Зѣ-
разу Міша, правда, взялъ у него честное слово,
що мужикъ обдаруетъ волкими улекшениями", але
за годину сей самыи Міша съ Тимофтеемъ, оба
западинъ вытинали гопака по тыхъ самыхъ сѣ-
тлицахъ, де, казалося, ще гоотивъ духъ небощи-
ка Андрея Николаевича, а ще за годину, вже
безпробудно заснувъ Міша (быть бувъ дуже сла-
бой головы). Тогдъ то его гарно уложили на
собѣ, и его книжалъ въ его кучму, гарно повезли
городъ за двадцать пять веротъ, та й засадили

такожь мовчки охвативъ си, все ще бѣлою
пухкою але дрожаюю и замураною рукою,
щезъ за вугломъ. Менѣ не скоро дали коне-
тожь мавъ я коли думати-гадати надъ нежданою
стрѣчею; менѣ важко стало, що я Мішу пустивъ
такъ не по людяному. Вконецъ пустився я далі
ше въ дорогу, а отъѣхавши за два гоны, поби-
чавъ на мурованцѣ опередъ себѣ купу людей
що йшли дивною, вразною ходою. Догнавъ я ихъ
и що-жъ побачивъ? Дванадцять дѣдѣвъ съ тор-
бами черезъ плечѣ, ишло по двохъ вразъ, по

и не та птица, той сажь харчъ, а при той земли
еще большая жалоба грядет, искажит та боязнь.

Наші вороди наїх до селянъ отдаленыхъ
о 2 або 3 миль отъ міста даючи чуті недостач
ретальню християнською торговлі. Жиды залишили
въ свою несвятотинь руки, и поспішний хосенъ
наша загортанть въ свою винагончий пішонокъ.
По селянъ докуда живе наїхъ, що „Народна Тор-
говля“ вимулює більше сажаскою на життя торго-
вельною до нашихъ селянъ, научати несвятомъ хо-
кварською господаркою, згромадити у себе біль-
ші капіталы въ нашої землі та стало тільки о-
гнищемъ, въ окружъ котрого зачнеся згромаджу-
вати вся економічна сила нашого народу. Тожъ
ко-жъ до того треба саждї пропавши руки ора-
кльдати, а не оставати въ якось пригноблені
душевною, въ якось зневірі! Жиды богають
нашого врага, нашою байдою, нальть нашою не-
згодою; плодовита та благодатна нива дожит-
ти насъ облогомъ або приносить величі хосенъ
чужинцівъ, — же на роботника, котрого якосъ
такоже дождатися ..

Ще горше виглядає жидівське крамарство по містахъ та місточкахъ, на тыхъ безчесніхъ ярмаркахъ, на котрй нашъ сельскій люд часами колька миль тягнєся. Тоды честує нашого хлоща за добрі гроши черетвимъ збісова ними хлібомъ, нездальни господарскими приряданіи, старыми полатаними, на око гарними, річами, лихою съ всякими прямішками мужою, горівкою, назѣть лихами сїрниками, та обтовченою топкою солі. На такихъ ярмаркахъ уже 7-та 8-літній жидаки, наслідуючи своїхъ батьківъ, учатся того несовѣтного крамарства одній бере пачку сїрниківъ, другій збанокъ от нездалою юшкою зъ сушу, третій воду съ оцтомъ, а четвертий зогнилій огорки, та идутъ по межі вози циганити того бѣдного „гоя“. О страшна, препогана таї мораль, потра безъ всякого скрупулу позвали ошукувати брата-чоловіка н кождомъ кроцѣ!... Коли-жъ ошуканий хрестіянинъ хоче крамареви вернути его товаръ абы хотай бы отмінiti, — то жиды онадуть его наче круки, и онъ щасливий, коли зъ помеж нихъ вырвєся безъ синяковъ та штоханцівъ отрѣкшися навѣть свого добра. На ярмарку жъ тысячечю селянського люду маленький, хиріяви жилокъ отважитя зганьбити та зъогнити най

Всѣ ожидали вечерка, що маїть візнатись
о год. 8 вечеромъ. Число вандровниківъ до-
повнилось черезъ день до звышъ 100 осбъ.
На годину передъ вечеркомъ почали сходитися
гостї. Вандровники съ сино жонтыми кокар-
дами розмѣщували гостей въ сали, котра
вскорѣ биткомъ заповнилася. Мѣжъ гостями
бачили мы найбóльше доокрестныхъ синицени-
ковъ съ родинами, а такожъ колька польскихъ
родинъ перемысихъ. Русини перемыскій, ви-
навши лише колька родинъ, демонстративно
усунулись вѣтъ участи въ вечерку. Тому то
може треба и завдячити, що нѣхто изъ стар-
шихъ Русинівъ, изъ „Русской Бесѣды“, що
приняла мову бы покровительство надъ вечер-
комъ, не промовинивъ вступної рѣчи, не віз-
комивъ вѣраної публики съ прибувшими ван-
дрювниками, такъ що они самі чрезъ товари-
ша Е. Петрушевича мусѣли представитись
прибувшимъ гостямъ. Бесѣдникъ въ своїй
рѣчи вгадавъ про тія безпідставній інсінуації,
коїми на дні таїхъ стоялихъ скаже А. Р.

рѣти вѣдавъ про тѣ обстоянія инсипиаціи, съ якими не отъ нынѣ стрѣчаются щирѣ Русины-народовцѣ, а отъ которыхъ не були вѣль-на и теперѣшна вандробака. Въ добѣ нынѣш-ной, — говоривъ бесѣдникъ, — въ добѣ такъ тяжкой, де приходится намъ на дорозѣ отро-дженія и поступу съ трудомъ здобувати пядь за пядею, годилось-бы намъ поступати альдине-ными силами, уникати всякихъ неагодъ. А пре-цѣнь въ такой добѣ находятся люде, которыхъ девизою: спинити наше отродженіе, сѣяти не-агоду, де лише дасться. Такъ они старалися спинити насъ въ дорозѣ пойти мѣжъ вашъ народъ, тѣлъ все (филь) страдали, вѣзнати все вѣдомленіе.

По концѣ рѣчи началася забава танца. Молодѣжь выжидала первыхъ вѣуковъ именъ коломыйки. Мѣжъ красавицами пережыскано было много въ народныхъ строяхъ; таъ же больша часть вандровниковъ мала жеркаи сорочки. Танцѣ разпочалися коломойкою; кѣ були аранжованы дуже удачно па К. и П. Весела и сердечна забава тревала до 5 годинъ рано. Вандровники удалися чимъ скороша спочинокъ, щобы набрати новыхъ силъ до вѣчерка въ Добромили, куда отѣхали въ вѣлокъ по полуудни.

народъ, подъ его бѣднѣ стрѣхи, познati его горе, котрому зарадити есть нашою будущою задачею, познati его языкъ, словесность, котрой днъ черезъ только сотокъ лѣтъ цѣною столько мукъ и жертвъ зберѣгъ до нынѣ на съ-
доцтво нашей народной самостойности, и нести потѣху и вѣру въ будущность.“ Вѣнцы промовы бесѣдникъ подякуванъ збранимъ, що не услухали злобныхъ инсинуаций а прибули чи-
сленно на вечерокъ и тымъ способомъ заохочи-
тили молодѣжь до дальнѣй працѣ и борбы о
права народнїй. Збраний принялъ промову
оплесками.

Хоръ разпочавъ свои спѣвы Лисенко-

Загальний уваги що-до Перемышля, вѣ-
изъ стороны вандровникъ такъ и звокрет-
нои публики, дались-бы въ слѣдуючихъ сло-
чи. Сама Русь въ мѣстѣ Перемышля тутъ
такимъ глухимъ сномъ, що збудити ї въ то-
го сну — треба богато працѣ въшого часу.
Пріїажай надїялися, що въ Перемышля погу-
ють всюда руске слово, — се-жъ колишнїй
престольный городъ, а бѣль довгихъ часій
мѣсто величане „твердо“-рускими патріотами.
Ажъ тутъ для неизвѣднихъ Перемышля пож-
розвчарованье! Руского слова въ мѣстѣ не чуя.
Протираємо очи: всюды написи лише поль-
та нѣмецкїй, а руского нѣ на лѣкъ! У Львовѣ

V

Протекло знову досягти води, а я й чуткі
не мавъ за Мішу... Богъ его знае, де провадаєтъ.
Ажъ ось онджу разъ за самоваромъ на поштово
стациін, Т...он муроанки, чекаючи коней, и чу
відъ розтвореныхъ окномъ стацийної сътаницы
хриплый голосъ французкою мовою: — Monsieur.
Monsieur... prenez рітіé d'апра пачте gentilhoшт
гуне*). Я підвівъ голову, глянувъ... Облѣзли
смушокъ, поломаній патроны на порваной черкес
цѣ, книжалъ въ потрісканой похвѣ, опухле хоч
все ще рожеве лицо, розкудлане, но все ще гу
сте волося... Боже мой! Міша! — скрикнувъ
нехотя. Познавъ мене, зажахнувся, отвернувсь,
хотівъ було бтійти відъ окна. Я стримавъ его.
але що-жъ було я казати? Не вже-жъ науку ді
вати?! ...Мовчки протягнувъ я пятирубльвку, он

такожъ мовчки охвативъ си, все ще бѣлою
пухкою але дрожаю и замураною рукою,
щезъ за вугломъ. Менѣ не скоро дали коней
тожъ мавъ я коли думати-гадати надъ нежданою
огрѣчкою; менѣ важно стало, що я Мішу пустивъ
такъ не по людяному. Вконецъ пустився я далі
ше въ дорогу, а отѣхавши зо два гоны, поба-
чивъ на мурованцѣ опередъ себе купу людей
що йшли давною, вразною ходою. Догнавъ я ихъ
и що-жъ побачивъ? Дванадцять дѣдовъ съ тор-
бами черезъ плечѣ, ишло по двохъ вразъ, под-

сийуючи и подтупкуючи, а попереду тупкавъ
Міша, бьючи въ ладъ ногами и примовляючи:
„Гопъ, чукъ чукъ, гопа-па, гопъ, чукъ-чукъ!“
Скоро мы зробналися, и биъ мене познавъ, рев-
нувъ: „Гурра! Стой, ровняйсь! гвардія прибоч-
на фронтъ!“ Дѣды на коменду установилися, а
онъ зо звычайнымъ своимъ реготомъ скочивъ на
подножокъ коляски и зновъ крикнувъ: Гурра! —
А то що зновъ такого? — спытанъ я мимоволѣ
зачудуваний. — Що такого? То жоя коменда,
войско мое, все бѣдолахи, Божій старцѣ, товари-
шѣ, пріятелї! Каждый зъ нихъ нынѣ, зъ вашои
ласки, по чарцѣ пустивъ — и теперь вѣй раду-
емся и веселимся!... Дядечку! Мабуть лише съ
старцями, Божими людьми, и можна ще жити на
свѣтѣ! Та Богу!... Я нѣчого не отповѣвъ... але
онъ менѣ на сей разъ зданавоя такимъ добра-
чимъ, лице его було такъ по датинячи просто-
душне, що мене немовъ що осіяло, немовъ въ сер-
це колинуло. — Сѣдай зо мною въ коляску, --
кажу до него. Онъ ажъ не стянився. — Якъ?
въ коляску? — Сѣдай, сѣдай! — повтаряю, —
хочу укладъ съ тобою зробити. Сѣдай! Пойде-
мо оба. — Нехай! ваша воля. Сѣвъ. — Ну, а
вы, пріятелї добре, товаришѣ сердечнї, — до-
давъ звернувшись до старцівъ, — прощайте!
Будьте здоровї! Міша знявъ шапку и поклонився
низько. Старцѣ пустилъ пышки; я казавъ на-
гнать, я коляска покотилася
мене жити? Будешъ мати готову ложку и кипу,
и одѣжъ тебѣ пошлють и бѣлье, буде й кипу
бе обйтися, и грошъ будуть на тютюнъ, на мої
потребы, — але підъ одною вымовою: не чи
больше! Ну згода?... Міша ажъ вжакувши въ
радощевъ: вытрѣшивъ очі, почервонѣвъ і прі-
павши до моихъ рукъ, цѣлувавъ ихъ і вти-
равъ урыванимъ голосомъ: — Дядечку... тут
нечку... Дай замъ Боже... Вконець розплакавшися
и лише шапкою втиравъ слѣзы, і поль, в трубу
Памятайже, — кажу я зновъ — памятай мо-
мову, не пати нацитковъ! — А, бодай онъ ви-
щезали! — крикнувъ онъ, махнувши обома ру-
ками, і за для тыхъ розмаховъ обдає мене ви-
дужше тымъ оковитковымъ задыхонъ, якъ ви
задыхавъ. — Ахъ, дядечку, кобъ то ви зди-
моє житє!... Ахъ, кобъ не те горе, якъ ти
недоля! За те отъ теперъ, божуся, дамъ... —
влюся, докажу... Дядечку, я нѣколи не брати
опытайте будь-кого... я честный, але недріжний
чоловѣкъ, дядечку; дівоки вѣтъ кого ви
не зазнавъ...
Тутъ онъ вже цѣлкомъ розревівся. І ві-
рався его воцоконти і таки втихомирившися, бо ві-
хавши до дому, Міша вже давно спавъ верхомъ
ономъ, звѣсивши голову на мої коліна.
(Конець бру.)

Ось якій укладъ хотѣвъ зробити съ Мішою.
Менъ прійшла гадка, взяли его до себе на село,
отдалеки зо двадцять верстъ отъ ток отацівъ, тай
ратувати его, або хочь спробовать ратунку. —
